gece kitaplığı

insaat

ISBN: 978-625-7319-13-3

New Developments in Education and Social Sciences

Yazarlar

Chapter 1: Ahmet Selçuk Bayburtlu,
Chapter 2: Ali İhsan Çelen,
Chapter 3: Selin Karaca,
Chapter 4: Doruk Görkem Özkan, Duygu Akyol,
Chapter 5: Ayşe Berna Sarı Arasıl, Nur Efşan Akıncı,
Chapter 6: Cansu Şahin Kölemen,
Chapter 7: Begüm Aytemur,
Chapter 8: Yakup Poyraz, Ayşe Toydemir,
Chapter 9: Yakup Poyraz, Emine Kuşcu,
Chapter 10: Berna Hepbilgin,
Chapter 11: Cengiz Kahraman, Gökhan Çaylı,
Chapter 12: Fatih Yaman,
Chapter 13: Mehmet Kaplan,
Chapter 14: Murat Karataş,
Chapter 15: Aysun Dağtaş, Senem Zaimoğlu, Semiha Gürsoy,
Chapter 16: Enver Emre Öcal,
Chapter 17: Nergis Ramo Akgün,
Chapter 18: Terane Burnak,
Chapter 19: Serap Sarıbaş,
Chapter 20: Ebru Subaşı,
Chapter 21: İrfan Yaşar,
Chapter 22: Mehmet Müftüoğlu,
Chapter 23: Melek Akdoğan Gedik,
Chapter 24: Merve Geçikli,
Chapter 25: Mesut Ataseverı, Esra Çimen,
Chapter 26: Mesut Kınacı,
Chapter 27: Nurhan Toğuç,
Chapter 28: Süha Çelikkaya, Muhammet Atila,
Chapter 29: Şüheda Şahin, Seçil Şatır,
Chapter 30: Tuba Aydın Güngör,
Chapter 31: Volkan Dayan,
Chapter 32: Yunus Bayram,
Chapter 33: Begüm Aytemur,
Chapter 34: Hilal Serter, Celaleddin Serinkan

Editör
Doç. Dr. Mehmet Dalkılıç

New Developments in Education and Social Sciences

Editör
Doç. Dr. Mehmet Dalkılıç

İmtiyaz Sahibi / Publisher • Yaşar Hız
Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • Eda Altunel
Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Gece Kitaplığı

Birinci Basım / First Edition • © ARALIK 2020
Yayıncı Sertifika No: 15476

ISBN • 978-625-7319-13-3
© Copyright

Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin
almadan hiç bir yolla çoğaltılamaz.

The rights to publish this book belong to Gece Kitaplığı.
Citation can not be shown without the source, reproduced in any way
without permission.

Gece Kitaplığı / Gece Publishing
Türkiye Adres / Turkey Address: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1 Sokak
Ümit Apt. No: 22/A Çankaya / Ankara / TR
Telefon / Phone: +90 312 384 80 40
web: www.gecekitapligi.com
e-mail: geceakademi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume
Sertifika / Certificate No: 47083

New Developments in Education and Social Sciences

Editör
Doç. Dr. Mehmet Dalkılıç

Yazarlar
Chapter 1: Ahmet Selçuk Bayburtlu,
Chapter 2: Ali İhsan Çelen,
Chapter 3: Selin Karaca,
Chapter 4: Doruk Görkem Özkan, Duygu Akyol,
Chapter 5: Ayşe Berna Sarı Arasıl, Nur Efşan Akıncı,
Chapter 6: Cansu Şahin Kölemen,
Chapter 7: Begüm Aytemur,
Chapter 8: Yakup Poyraz, Ayşe Toydemir,
Chapter 9: Yakup Poyraz, Emine Kuşcu,
Chapter 10: Berna Hepbilgin,
Chapter 11: Cengiz Kahraman, Gökhan Çaylı,
Chapter 12: Fatih Yaman,
Chapter 13: Mehmet Kaplan,
Chapter 14: Murat Karataş,
Chapter 15: Aysun Dağtaş, Senem Zaimoğlu, Semiha Gürsoy,
Chapter 16: Enver Emre Öcal,
Chapter 17: Nergis Ramo Akgün,
Chapter 18: Terane Burnak,
Chapter 19: Serap Sarıbaş,
Chapter 20: Ebru Subaşı,
Chapter 21: İrfan Yaşar,
Chapter 22: Mehmet Müftüoğlu,
Chapter 23: Melek Akdoğan Gedik,
Chapter 24: Merve Geçikli,
Chapter 25: Mesut Atasever, Esra Çimen,
Chapter 26: Mesut Kınacı,
Chapter 27: Nurhan Toğuç,
Chapter 28: Süha Çelikkaya, Muhammet Atila,
Chapter 29: Şüheda Şahin, Seçil Şatır,
Chapter 30: Tuba Aydın Güngör,
Chapter 31: Volkan Dayan,
Chapter 32: Yunus Bayram,
Chapter 33: Begüm Aytemur,
Chapter 34: Hilal Serter, Celaleddin Serinkan

www.insackongre.com
insackongre@gmail.com

Editörün Notu

Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir.

Contents

Yazarlar 3
Editörün Notu 4
Contents 5
Chapter 1 21
Erzurum Yöresi Âşıklarının Etnomüzikolojik Açıdan Önemi (Ahmet Selçuk Bayburtlu) 21
1. Giriş 23
1.1.Kültür Kültürel Kimlik ve Yöresel Halk Ezgileri 24
2. Yöntem 25
Araştırma Modeli 25
Araştırmanın Amacı 26
3. Etnomüzikoloji 26
4. Erzurum Yöresi Halk Ezgileri 27
4.1. Yörenin Müzikal Özellikleri 28
4.2. Erzurum Yöresi Âşıkları 29
5. Sonuç 32
Kaynakça 32
Chapter 2 35
Endüstri 4.0/Toplum 5.0 ve Değişen Şartlarda Toplu Pazarlığı Yeniden Düşünmek (Ali İhsan Çelen) 35
Giriş 37
1.Temel Özellikleri İle Endüstri 4.0/Toplum 5.0 37
2.Endüstri 4.0/Toplum 5.0'da Çalışma İlişkileri 42
3.Endüstri 4.0/Toplum 5.0'da Bir Denge Mekanizması Olarak Toplu Pazarlık 50
3.1.Ana Hatlarıyla Toplu Pazarlık Süreci 51
3.2.Toplu İlişkilerde Eğilimler 55
3.2.2.Toplu İlişkilerde Farklılaşan Kapsam 56
3.2.3.Toplu İlişkilerde Ilımlaşma 58
3.2.4.Toplu İlişkilerden Bireysel İlişkilere 59

3.3. Endüstri 4.0/Toplum 5.0'da Toplu Pazarlığın Artan Önemi ve Etkinliğini Arttırma Stratejileri 60
Sonuç.....65
Kaynakça.....67
Chapter 3.....71
Whistleblowing Eyleminin Ahlaki Yaklaşımlar Çerçevesinde Ele Alınması (Selin Karaca) 71
1. Giriş 73
2. Whistleblowing Kavramı.....73
3. Whistleblowing Eyleminin Ahlaki Yaklaşımlar Çerçevesinde Ele Alınması.....74
3.1. Whistleblowing Eyleminin Kant'ın Yaklaşımına Göre Ele Alınması.....74
3.2. Whistleblowing Eyleminin Faydacılık Yaklaşımına Göre Ele Alınması 77
3.3. Whistleblowing Eyleminin Erdem Ahlakına Göre Ele Alınması 78
3.4. Whistleblowing Eyleminin Göreli Ahlak Yaklaşımına Göre Ele Alınması 80
4. Sonuç.....81
5. Referanslar.....81
Chapter 4.....85
Kentsel Kıyı Alanlarının Dönüşümü ve Kent Kimliği: Trabzon Kenti Örneği (Doruk Görkem Özkan, Duygu Akyol) 85
1. Giriş 87
2. Kıyının Kente ve Kullanıcılarına Sunduğu İşlevler Açısından Önemi.....88
3. Kentsel Kıyı Alanlarında Dönüşüm.....90
4. Trabzon Kıyı Dolgu Alanı ve Kentle İlişkisi.....91
5. Kıyı ve Kent Kimliği 92
6. Referanslar.....94
Chapter 5.....97
Kaygı ve Bilişsel Risk Faktörleri (Ayşe Berna Sarı Arasıl, Nur Efşan Akıncı).97
1. Giriş 99
2. Kaygı ve Bilişsel Risk Faktörlerine İlişkin Modeller ve Teoriler..... 100
3. Sonuç..... 103
4. Referanslar..... 103
Chapter 6..... 107

Eğitim Teknolojilerinin Öğrenme Öğretmen Sürecine Entegrasyonu (Cansu Şahin Kölemen).....107

1. Giriş 109

1.1. Teknoloji Kabul Modeli Nedir? 109

1.2. Teknoloji Kabul Modeli 1 110

1.3. Teknoloji Kabul Modeli 2 111

1.4.Birleştirilmiş Teknoloji Kabul ve Kullanım Modeli (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT)) 112

2. Yeniliğin Yayılımı 114

3. Teknoloji Entegrasyon Sürecinde Yaşanılan Zorluklar 117

4. Referanslar 117

Chapter 7 121

Müzik Dersine Yönelik Bir Besteleme Yöntemi (Begüm Aytemur).....121

1. Giriş 123

1.1. Müziksel Yaratma 126

1.2. Eğitim Aracı Olarak Besteleme 129

1.3. Şarkı Besteleme Yöntemi 131

2. Şarkı Besteleme Etkinliği 132

2.1. İhtiyaçların Belirlenmesi 132

2.2. Şarkının Amaçlarının Belirlenmesi 132

2.3. Şarkının İçeriğinin Belirlenmesi 133

2.4. Şarkının İçeriğinin Düzenlenmesi 134

2.5. Şarkının Denenme ve Değerlendirme Süreci 136

3. Sonuç ve Tartışma 136

4. Kaynakça 138

Chapter 8 143

Kahramanmaraşlı Hanifi Yılmaz'ın Şiirlerinde Divan Şiirine Ait Unsurlar (Yakup Poyraz, Ayşe Toydemir) 143

Giriş 145

1. Şekil Bakımından 145

2. İçerik Olarak 153

2.1. Aşk Kahramanları 153

2.2. Elif 154

2.3. Ayna 156
2.4. Servi Ağacı 156
2.5. Ney 157
2.6. Gül ile Bülbül 159
2.7. Kervan 160
2.8. Diğer Unsurlar 162
2.9. Nazım Türleri 162
3. Sonuç 165
4. Kaynakça 165
Chapter 9 167
Hâmî-i Mar'aşî'ye Ait "Olmayan Bilmez Beni" Redifli Murabba'ın Şerhi ve Değerlendirilmesi (Yakup Poyraz, Emine Kuşcu) 167
1. Giriş 169
2. Hâmî-i Mar'aşî'nin "Olmayan Bilmez Beni" Redifli Murabba'ı 170
3. Hâmî-i Mar'aşî ve Niyâzî-i Mısrî Benzerliği 175
4. Sonuç 176
5. Kaynakça 176
Chapter 10 179
Kazdağı Ormanlarındaki Saf Topluluklar Halindeki Asli Ağaç Türlerine Yönelik Ekocoğrafik Bir Değerlendirme (Berna Hepbilgin) 179
1. Giriş 181
1.1. Sahanın Genel İklim ve Topografik Özellikleri 182
1.2. Saf Topluluklar Halindeki Egemen Ağaç Türlerine Yönelik Ekocoğrafik Özellikler 185
2. Referanslar 190
Chapter 11 193
Türkiye'nin Turizm Fonksiyonu Bulunan Kıyı Bölgelerinde Sürdürülebilir Tarımın Planlanması (Cengiz Kahraman, Gökhan Çaylı) 193
1. Giriş 195
2. Türkiye'nin Güneybatı Kıyılarında Tarım Hayatı 197
3. Turizm Bölgelerinde Yüksek Verimli Tarım Alanlarının Tespiti 199
3.1 İklim 199
3.2 Sulama İmkanları ve Su Kaynaklarına Yakınlık 201
3.3 Toprak Verimlilik Sınıfları 201

3.4 Eğim ve Drenaj Özellikleri 202
3.5 Erozyon Şartları 203
3.6 Toprak Türü 204
4. Bütünleşik Tarım-Turizm Alan Planlaması (BTTAP) 204
Chapter 12 209
İnsan Kaynağı Yönetimi Bağlamında İş Sürekliliği Yönetiminde İletişimin Rolü (Lugen Ceren Gunes, Ender Durualp) 209
1. Giriş 211
2. İş Sürekliliği Yönetimi 212
3. Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi 215
4. İş Sürekliliği Yönetiminde Stratejik İnsan Kaynakları Yönetiminin Yeri 216
5. İş Sürekliliği Yönetiminde İletişimin Önemi 219
6. Stratejik İnsan Kaynakları Yönetiminde İletişimin Rolü 222
7. Yorum Ve Öneriler 224
8. Referanslar 225
Chapter 13 227
Toplumsal Olaylara Müdahalede Kolluğun İletişimsel İşlevi Olarak Söylem (Mehmet Kaplan) 227
1.Giriş 229
2. Topluluk ve Psikolojisi 230
3. Toplumsal Olaylarda Kolluğun İletişimsel İşlevi 235
4. Farklı Kuramsal Yaklaşımlar Doğrultusunda Retoriğin (Söylemin) Kullanılması 239
5. Sonuç 241
6. Kaynaklar 243
Chapter 14 245
27 Mayıs 1960 Sonrası Askerî Vesayeti Meşrulaştırma Örneği Olarak Hürriyet ve Anayasa Bayramı (1963-1980) (Murat Karataş) 245
1. Giriş 247
2. 27 Mayıs 1960 Askerî Darbesi 248
3. 27 Mayıs 1960'tan 12 Eylül 1980'e Kadar Türk Siyasal Hayatı 250
4. 27 Mayıs Gününün Bayram Olarak Kabul Edilmesi 253
5. Hürriyet ve Anayasa Bayramı Kutlamaları (1963-1980) 259
6. 27 Mayıs Gününün Bayram Olmaktan Çıkarılması 263

7. Sonuç 264
Kaynaklar 265
Chapter 15 271
Native and Non-Native Teachers' Ethical Conceptions on Assessment Practices in EFL Contexts (Aysun Dağtaş, Senem Zaimoğlu, Semiha Gürsoy) 271
1. Introduction 273
2. Theoretical Background 274
2.1. The role of ethics in language testing 274
2.2. Teachers' Conceptions of Ethical Dilemmas in Testing 275
3. Method 276
3.1. Participants 276
3.2. Instrument 276
3.3. Procedure 277
3.4. Data Analysis 277
4. Results 278
4.1. Power of tests 278
4.2. Professionalism 280
4.3. Professionalism 282
4.4. Validity 284
4.5. Fairness 286
4.6. Analysis across content categories 287
4.7. The correlation coefficients between teachers' ethical conceptions and thoughts of what they would do 288
5. Findings and Discussion 289
6. Conclusion 290
7. References 291
Chapter 16 295
Türkiye'de Sosyalist Hareketin İlk Parlamento Deneyimi ve Fraksiyonlaşmalar (Enver Emre Öcal) 295
Giriş 297
1. Türkiye İşçi Partisi'nin Kuruluşu ve Gelişimi 298
1.1. Aybar Öncesi Dönem 298
1.2. Mehmet Ali Aybar'ın Genel Başkanlığı Dönemi 299

2. Türkiye İşçi Partisi'nin Parlamento Dönemi 302
3. Parti İçi Muhalefet ve Bölünmeler 309
3.1. Parti İçi Muhalefetin Doğuşu ve İlk Ayrılıklar 309
3.2. Sadun Aren-Behice Boran ve Mehmet Ali Aybar Çekişmesi 311
3.3. Sosyalist Devrim-Milli Demokratik Devrim Çatışması 316
Sonuç 319
Kaynakça 321
Chapter 17 325
Verbal Communication Development in Children with Intellectual Disability (Nergis Ramo Akgün) 325
Introduction 327
Biological basis of speech 328
Speech development 329
Prelingual phase 330
Lingual phase 332
Speech in early childhood 334
Speech in preschool period 336
Speech in the school period 338
Gnosogenic Pathology of the Verbal Communication 339
Etiology of gnosogenic pathology of verbal communication 340
Logopathy of gnosogenic pathology in verbal communication 340
Conclusion 341
References 342
Chapter 18 349
Development of Children's Interest in Architecture through Drawing, Playing and Baking (Terane Burnak) 349
Introduction 351
1. Theoretical Principles Of The Development Of Children's İnterest İn Architecture 353
2. Development Of Chıldren's Cognitive Interest In Architecture 354
2.1. Content, Forms And Methods Of Development Of Children's Cognitive Interest In Architecture 354
3. Research Into Development Of Children's Cognitive Interest In Architecture 359
Conclusion 360

References 362

Chapter 19 363

Magical Realism as a Postcolonial Narrative Strategy in Ngugi Wa Thiong'o's *Wizard of the Crow* and Toni Morrison's *Beloved* (Serap Sarıbaş) 363

1. Introduction 365

2. Magical Realısm in Relatıon to Postcoloniality 369

2.1. What is Magical Realism? 369

2.2. Magical Realism and Post-Coloniality 373

2.3. Magical Realism in the Contemporary Novels in relation to Postcolonialism 376

3. Wizard of the Crow: A Postcolonial Novel Oscillating between Real and Magic 377

3.1. The adaptation of Gikuyu Culture via Magical Realism in WOC 379

3.2. The White-ache and the Black Resistance of the Characters 386

4. Speaking the Unspoken: The History of Slavery in *Beloved* 389

4.1. Magical Realism as a Postcolonial Narrative Technique in *Beloved* 389

5. Conclusion 393

6. References 394

Chapter 20 397

Sivas Yöresine Ait Zili, Cicim Teknikli Heybe ve Torba Dokuma Örnekleri (Ebru Subaşı) 397

Özet 399

Abstract 400

1. Giriş 400

2. Makale Kapsamına Alınan Heybe ve Torba Dokumalarının Teknik Özellikleri 403

3. Sivas İline Ait Heybe ve Torba Dokuma Örnekleri 404

4. Değerlendirme ve Sonuç 408

Kaynakça 410

Chapter 21 411

Dünyada Yeni Turistik Eğilimler (İrfan Yaşar) 411

1. Giriş 413

2. Yöntem 415

3. Dünyada Turizm Ekonomisinin Genel Durumu 415

4. Turizme Yön Veren Küresel Trendler/Eğilimler 416

4.1. Küreselleşme ve Uzun Vadeli Ekonomik Eğilimler 418

4.2. Sosyal Eğilimler 418
4.3. Siyasi Eğilimler 419
4.4. Çevre, Enerji ve Doğal Kaynaklar Eğilimler 420
4.5. Turizmde İşlemleri Kolaylaştıran Dijital Teknolojik Trendler/Eğilimler (Teknolojik Değişiklikler) 421
5. Dünyadaki Diğer Turistik Gelişme Eğilimleri 424
6. Yeni Turistik Eğilimlerin Niteliği 426
7. Geleceğe Dönük Bazı Yeni Turistik Eğilimler 428
7.1. Gastronomik Turizm 429
7.2. Dil Turizmi 429
7.3. Bütünsel (Holistic), Manevi (Spiritual) ve Yoga Turizmi 430
7.4. Gönüllü Turizm 430
7.5. Yaratıcı Turizm 430
7.6. Eğitim Turizmi 431
7.7.Karanlık Turizm 431
7.8.Soya İlişkin Turizm Türleri 432
7.9.Macera Turizmi 433
7.10.Uzay Turizmi 433
7.11. Sanal Turizm 434
8. Sonuç ve Öneriler 434
Kaynakça 436
Chapter 22 443
Almanya'da Camilerde Verilen Din Eğitiminde Karşılaşılan Problemler (Mehmet Müftüoğlu) 443
1. Giriş 445
2. Yöntem 449
3. Almanya'da Camiler 450
4. Almanya'da Camilerde Verilen Din Eğitiminin Önemi 452
5. Camilerde Dini Bilgiler ve Kur'an Eğitimi 454
6. Camilerdeki Ders Konuları ve Metotları 455
7. Camilerde verilen din derslerinde karşılaşılan Problemler 456
a) Kişisel Problemler 456
i. Ailelerden Kaynaklanan Problemler 456

ii. Çocuklardan Kaynaklanan Problemler 457
iii. Din Görevlilerinden Kaynaklanan Problemler 458
b) Cami Binalarından Kaynaklanan Problemler 459
c) Ders Metotlarından Kaynaklanan Problemler 459
d) Politik Problemler 460
8. Sonuç ve Öneriler 460
Chapter 23 467
Türkiye'de Gelir Dağılımı Sorunu (Melek Akdoğan Gedik) 467
1. Giriş 469
2. Gelir Dağılımı Tanımları 470
3. Gelir Dağılımı Eşitsizliğinin Nedenleri 475
3.Devletin Gelir Dağılımına Müdahale Araçları 477
4. Gelir Dağılımı Ölçüm Yöntemleri 479
5.Türkiye de Gelir Dağılımı İncelemesi (Gelir Dağılımı Eşitsizliği Ölçümleri) 481
5.1 Yıllara Göre Türkiye'de Gini Katsayıları 484
5.2.Yıllara Göre Türkiye'de Paylar Yüzdesi Analizi 486
6. Sonuç Ve Öneriler 487
7. Kaynakça 489
Chapter 24 491
Eleştirel Söylem Analizinde Güncel Eğilimler: Profesyonel Söylem, Metindeşlik ve Söylemdeşlik (Merve Geçikli) 491
1. Giriş 493
2. Eleştirel Söylem Analizi 495
2.1. Profesyonel Söylem 497
2.2. Metindeşlik 499
2.3.Söylemdeşlik 502
3. Sonuç 505
4. Referanslar 506
Chapter 25 511
İş Tatmini ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı İlişkisi (Mesut Atasever, Esra Çimen) 511
Öz 513
Abstract 514

1.Giriş 514
2.Literatür Taraması 515
3.İş Tatmini 516
4. Örgütsel Vatandaşlık Davranışı 517
5. Uygulama 519
5.1.Amaç 519
5.2.Yöntem 519
5.3.Bulgular 520
6.Sonuç Ve Değerlendirme 530
Kaynakça 531
Chapter 26 533
Antikçağda Paphlagonia Bölgesi'nde Üretim ve Ticaret (Mesut Kınacı) 533
1.Giriş 535
Kısaltmalar ve Kaynakça 544
Antik Kaynaklar 544
Modern Eserler 549
Chapter 27 551
COVID-19 and Debt Burden on Emerging Markets; Analysis and Policy Recommendations (Nurhan Toğuç) 551
1.Introduction 553
1.1. Literature Review 554
2.COVID-19 And Emerging Markets 554
2.1.Emerging Markets And Dollar Liquidity 554
2.2.Emerging Market's External Debt 555
3. COVID-19 And IMF's Role 556
4.COVID-19 And Global Growth: 557
5.Conclusions And Policy Recommendations 558
5.1.Policy Reccomentations for EM decision makers; 558
References 559
Chapter 28 561
Yoksulluğun Belirleyicileri Olarak Göç Ve İstihdam: Dinamik Panel Veri Yöntemi İle Türkiye Üzerine Bölgesel Bir İnceleme (Süha Çelikkaya, Muhammet Atila) 561

1. Giriş 563
2. Yoksulluk 564
3. İç Göçler 565
4. Türkiye'de Yoksulluk Ve İç Göç İlişkisi 566
5. Literatürde Yoksulluk İle Göç, İstihdam İlişkisini İnceleyen Çalışmalar 568
6. Çalışmanın Metodolojisi Ve Ekonometrik Analiz 571
Sonuç 574
Kaynakça 575
Chapter 29 581
Mekân Ve Mobilya Tasarımında Biyomimikri Kavramı (Şüheda Şahin, Seçil Şatır) 581
Özet 583
1. Giriş 584
1.1. Yöntem 584
2. Biyomimikri Kavramı 584
2.1. Biyomimikri Kavramı Temelinde İç Mimarlık Örnekleri 586
2.2. Biyomimikri Kavramı Temelinde İç Mimarlık Örneklerinin Matris İçinde Analizleri 591
2.3.Biyomimikri Kavramı Temelinde Uluslararası Örneklerin Yorumları 592
3. Türkiye'de Gözlemlenmiş Biyomimikri Örnekleri 592
3.1. Türkiye'de Gözlemlenmiş Biyomimikri Örneklerin Analizi 594
3.2. Matris İçindeki Biyomimikri Analizlerinin Yorumu 594
4. Bulgular Ve Sonuç 595
5. Kaynaklar 595
Chapter 30 597
Öz-Değerlendirmenin Okul Gelişimine Katkısı (Tuba Aydın Güngör) 597
1. Giriş 599
SEF (Self - Evaluation Form) Kendi Kendini Değerlendirme Formu 602
Okullar SEF' leri nasıl yazıyorlar? 604
8 Ülkenin Okul Geliştirme Çalışmaları 607
2. Referanslar 612
Chapter 31 617
Uzunköprü Ticaret ve Sanayi Odası'na Kayıtlı Genç Girişimcilerin Finansman Durumu ve Banka Kredisi Kullanımı Üzerine Bir Araştırma (Volkan Dayan) 617

1. Giriş 619

2. Literatür Araştırması 619

3. Uzunköprü Ticaret ve Sanayi Odası'na Kayıtlı Genç Girişimcilerin Finansman Durumu ve Banka Kredisi Kullanımı Üzerine Bir Araştırma 620

3.1. Araştırmanın Sonuçları 622

4. Sonuç ve Genel Değerlendirme 628

5. Referanslar 630

Chapter 32 633

Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Yaşlılık Alanında Gerçekleştirmiş Oldukları Sosyal Belediyecilik Faaliyetlerine İlişkin Bir Değerlendirme (Yunus Bayram) 633

Giriş 635

1. Yaşlılık Dönemi ve Özellikleri 636

1.2. Yaşlılık Döneminin Psikolojik ve Sosyal Yönleri 638

2. Sosyal Belediyecilik 639

3. Türkiye'de Belediyelerin Yaşlılara Yönelik Sosyal Belediyecilik Faaliyetleri 641

3.1. Belediyelerin Yaşlılara Yönelik Hizmet Veren Birimleri 641

3.2. Belediyelerde Yaşlılara Yönelik Olarak Verilen Evde Bakım Hizmetleri 642

3.3. Belediyelerin Huzurevi Hizmetleri 644

3.4. Belediyelerin Yaşlılara Yönelik Gerçekleştirdiği Projeler 644

3.4.1. Yaşlılara Hizmet Merkezi 645

3.4.2. Sosyal Bakım Projesi 645

3.4.3. Yaşlı Lokali Projesi 645

3.4.4. Yaşlı Bilgi Erişim Merkezleri 647

3.4.5. Yaşlı Yaşam Merkezleri 647

Sonuç ve Öneriler 648

Chapter 33 653

Algoritmik Kompozisyon Yöntemiyle Oluşturulan Bir Eserin Orijinalini Yansıtma Durumu: Ali Rifat Çağatay Örneği (Begüm Aytemur) 653

1. Giriş 655

1.1. Markov Modeli 656

1.2. Algoritmik Kompozisyon 657

2. Yöntem 659

2.1. Araştırmanın Modeli 659

2.2. Örneklem Eseri..... 659
2.3. Veri Toplama Aracı 659
2.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi..... 659
3. Bulgular..... 663
3.1. Perdelerin Kullanım Sıklığı Analizi..... 663
3.2. Ses Alanı Analizi 664
3.3. Algoritmik Kompozisyon Örneğinde Seyir Analizi 665
3.4. Perdelerin "Üç Dizilimli Markov Modeli"ne Göre Ezgisel Hareket Analizi 666
3.5. Bestelere Ait Aralıkların Analizi..... 667
3.6. Ritimsel Analiz..... 668
4. Sonuçlar ve Tartışma 670
Kaynakça..... 671
Chapter 34..... 675
Endüstri 4.0 Ve Yenilik Yönetimi (Hilal Serter, Celaleddin Serinkan).....675
1.Giriş 677
2. Endüstri Devrimleri Ve Endüstri 4.0..... 678
3. Endüstri 4.0'ın Bileşenleri 681
3.1. Nesnelerin İnterneti..... 681
3.2. Blok Zinciri ve Dijital Para Birimleri..... 683
3.3. Yapay Zekâ 685
3.4. Eklemeli İmalat-3D Yazıcı..... 686
3.5. Sanal ve Artırılmış Gerçeklikler 686
4. Yenilik Kavramı Ve Yenilik Türleri 687
5. Yenilik Yönetimi..... 689
5.1. Yenilik Süreci..... 689
5.2. Yenilik Kaynakları..... 690
5.3. Yenilik Stratejileri..... 693
5.3.1. Saldırgan Strateji..... 693
5.3.2. Savunmaya Yönelik Strateji..... 694
5.3.3. Taklitçi ve Bağımlı Stratejiler 694
5.3.4. Geleneksel ve Fırsatları İzleme Stratejileri..... 695
5.4. Yenilik ve Rekabet Gücü..... 695
6. Endüstri 4.0 Ve Yenilik Yönetiminin İlişkisi Ve Önemi 696

7. Sonuç..... 699
8. Kaynakça..... 700

CHAPTER 7

New Developments in Education and Social Sciences

Müzik Dersine Yönelik Bir Besteleme Yöntemi (Begüm Aytemur)

Müzik Dersine Yönelik Bir Besteleme Yöntemi

Begüm Aytemur[1]

[1]*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, E-mail:begumaytemur@comu.edu.tr*

1. Giriş

Geleneksel ve statik eğitim yapısı yerini sürekli yenilenen, yaratıcılığın sınırlarını zorlayan, yenilikçi çözümler üretmeye teşvik eden, aktif öğrenme ve öğretme tasarımları üzerinde şekillenen, bireyselliği ön plana alan bir yapıya dönüşmektedir. Bu yapı geçmişten günümüze bakıldığında oldukça ütopik görülebilecek teknolojik öğretim ortamlarını yaratmaktadır. Dünyamızın yaşadığı zorluklar neticesinde eğitim faaliyetleri de değişerek, hızlı çözümler üreten ve bu çözümleri hızla uygulayan dinamik sistemlere evrilmek durumunda kalmıştır. Geçmiş yıllarda ortalama bir ilerleme hızına sahip olan eğitim sistemlerindeki gelişim; acil çözümler bulan ve uygulayan, sistem çalışmadığı takdirde yeni sistemler yaratan, etkileşimli, uyumlu ve üretici kurum ve kadrolarıyla tam anlamıyla bir organizmaya bürünmüştür. Günümüz eğitim sistemi, algoritmaların hızla çalıştığı ve anlık değişim durumlarına göre hareket eden aktif düşünce ve yapılarla şekillenmektedir. Okul ortamı ise, istesek de istemesek de duvarların ötesine taşınarak toplumları yapılandırma açısından bizi daha fazla sorumluluk alma noktasına sürüklemekte ve nitelikli eğitim ortamının nasıl olması gerektiği konusunda araştırmalara yönlendirmektedir.

Çakmak (2008), "Bir ülkenin refah ve mutluluğu; o ülke insanlarının nitelikli ve sürekli bir eğitim almaları ve bununla kazandıkları bilgi, beceri ile ekonomik büyümeye yapabilecekleri katkıya bağlıdır" (s.34-35) demektedir. Gültekin (2020)'e göre, nitelikli bir eğitim sağlanmasının temeli, öğrenme ortamlarında öğretimi teknolojiyle bütünleştirerek, öğrencilerin gereksinimlerini karşılayan bir öğrenme ortamı yaratmaktan geçmektedir (s.687).

Bahsedilen nitelikli eğitim; uluslararası bilgi akışını takip eden, teknolojiyi ve öğretim yaklaşımlarını doğru bir şekilde harmanlayan, bilgiye ulaşma, bilgiyi edinme ve bilgiyi kullanma yeteneğine sahip öğretmenlerin yetişmesi ile mümkün olmaktadır.

Aynı zamanda yeni eğitim anlayışında, çağın ve ortamın gereklerine ayak uyduran hızla ve yaratıcı çözümler üreten, ortak çalışma prensiplerine sahip, "esnek, uyumlu, tasarımcı ve sanatçı" (Gültekin, 2020: 663) öğretmen modelleri de tercih edilmektedir.

Gök ve Erdoğan (2011) araştırmalarında, "bilgi üreten, sorgulayan ve yaratıcı düşünen bireylerin yetiştirilmesi" gerekliliğine vurgu yaparak, "Günümüzde eğitimin en önemli amacı, değişik koşullara uyum sağlayabilecek, farklı, esnek ve özgün düşünebilecek bireyler yetiştirmektir. Bu niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesinde en önemli kişi öğretmendir" (s.34) sözleriyle bugünün insan ve öğretmen profiline atıf yapmaktadır.

Senemoğlu (1996) ise, çocuklar için rol model olarak görülen öğretmenlerin, çocukların yaratıcılığını geliştirebilmek için önce kendi yaratıcılıklarını geliştirmeleri gerektiğine dikkat çekmektedir. "Özellikle yaratıcılığın temellerinin atıldığı yıllar okulöncesi eğitim ve ilkokul yıllarıdır. O halde gerek anne-baba ve çocukla ilgilenen diğer yetişkinlerin, gerekse öğretmenlerin, çocuğun bu yıllarını iyi değerlendirmeleri ve yaratıcı nesillerin temellerini oluşturmaları gerekir" (Bloom ve Sosniak, 1981 aktaran Senemoğlu, para.5).

Ayrıca "Okulöncesi eğitim almış olan gençlerin, eğitim almamış olanlara göre daha yaratıcı oldukları" (Çetingöz, 2002: 113) da bilinen bir gerçektir. "Her çocukta, yaratıcı olma yeteneği vardır. Bu yeteneği geliştirmek için öncelikle çocukların duyularını eğitmek gerekir, çocuğun tüm duyu organları ile kendi içinden ve dışından gelen uyaranlara olabildiğince açık olması, yani her anını dolu dolu yaşaması yaratıcılığın geliştirilmesi açısından çok önemlidir" (Ulcay, 1985 aktaran Aslan, Aktan ve Kamaraj, 1997: 37-38).

Bu konuda en büyük rol okul öncesi ve sınıf öğretmenlerine düşmektedir. Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri çocuktaki yaratıcı düşünce ve potansiyeli ilk keşfedecek olan öğretmenlerdir. Çetingöz (2002) çalışmasında bu görüşü destekleyerek, "Okulöncesi eğitimi öğretmeninin öncelikle kendisinin yaratıcı bir birey olması ve öğrencilerinin yaratıcı olacağına gönülden inanması gerçek bir yaratıcı atmosferin oluşmasını sağlar" demektedir. Çetingöz aynı çalışmada, okul öncesi çocuklara yaratıcılık becerisi kazandıracak olan etkinlikleri; Sanatsal Etkinlikler, Yaratıcı Drama Etkinlikleri, Müzik Etkinlikleri, Kritik Düşünme ve Problem Çözme Etkinlikleri, Dil Etkinlikleri, Oyun Etkinlikleri, Fen ve Doğa Etkinlikleri, Film ve Kısa Gezi Etkinlikleri ve Oyun Bahçesi Etkinlikleri başlıklarında ele alınmıştır. Müzik Etkinlikleri olarak; Orff Yaklaşımı yoluyla şarkı söyleme, ses taklitleri, ritim çalışmaları, ritim çalgıları yaratma, müzik ile ritmik hareketler ve dinleme üzerinde durmuştur (s.42).

Okul öncesi ve ilkokul dönemlerinde müziksel yaratıcılığı geliştirmek için pek çok oyunlu etkinlik kullanılmaktadır. Ortaokul ve lise döneminde ise yaratıcılık daha farklı bir boyuta bürünerek, "bireysel ya da grupla besteler yapma" (Thorpe, 2017) yoluyla da ortaya çıkmaktadır. 17-20 yaşlar arasında bulunan öğrencilerin ise "soyut, mantıksal ve yaratıcı düşünme becerileri gelişme gösterdiği için daha yaratıcı" (Çetingöz, 2002) olduklarına dikkat

çekilmektedir. Özellikle bu yaş dönemini kapsadığı için öğretmen adaylarının eğitiminde yaratıcılığı destekleyen etkinliklere olabildiğince çok yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yaratıcılık, çeşitli faktörler, boyutlar ve katmanlardan oluşması nedeniyle tanımlaması karmaşık bir kavramdır. Yılmaz ve Güven (2019) yaratıcılığı; "genel yetenekler, kişisel özellikler ve problem çözme becerisi isteyen karmaşık bir insan özelliği" olarak tanımlamaktadır. Guilford ise yaratıcılığın yaklaşık 120 farklı özelliğini tespit etmiştir (Alder, 2004 aktaran Bağcı, 2015: 117). Bu nedenle eğitimin her aşamasında, farklı öğrenme etkinlikleriyle yaratıcı düşünmenin geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

Gürgen (2006), yaratıcılığın gelişmesi için öğretmenler tarafından uygun ortam oluşturulması gerektiğinden bahsederek, uygun ortamda her öğrencinin yaratıcılığının geliştirilebileceğine değinmiştir.

Bu becerinin geliştirilmesinde ve doğru eğitim ortamının sağlanmasında öğretmene büyük görev düşmektedir…Öğrencideki yaratıcı potansiyeli ortaya çıkarabilmek ve yaratıcı bireyler yetiştirebilmek için öğretmenin kendisinin de yaratıcı düşünme becerisine, yaratıcı dersler planlayabilme bilgisine sahip olması gerekmektedir. Öğretmen, bu bilgi ve becerileri öğretmenlik eğitimi gördüğü süreçte edinmelidir. Ancak öğretmen yetiştiren kurumlarda belli akademik becerilerin diğer beceriler üzerinde tutulması nedeniyle çoğu üniversite öğrencisi içlerinde var olan potansiyel yaratıcılığın farkına varamadan mezun olmaktadır. (Gürgen, 2006, giriş p.3)

Burada da belirtildiği gibi özellikle öğretmen yetiştiren kurumlarda yaratıcılığı destekleyen bir eğitim yapısının oluşturulması gerekmektedir. "Eğitimle geliştirilebilen yaratıcılık sayesince öğrenci; olaylara, fikirlere, kurallara, davranışlara, nesnelere farklı bakabilecektir. Çünkü eğitim; soran, düşünen, akıl yürüten, problem çözen ve sorgulayan bireyler yetiştirir. Dolayısıyla geleneksel eğitim biçimi yerine, yaratıcılığın da yer aldığı çağdaş eğitim biçimine yer verilmelidir" (Yazıcı ve Topalak, 2013: 196).

Amirova ve diğerleri (2020), geleceğin öğretmenlerinin yaratıcı yeterliklerinin gelecekteki profesyonel yaşamlarında çok önemli bir rolü olduğuna değinmişlerdir. Çağdaş eğitim sistemleriyle öğretmen yetiştiren kurumlardan mezun olan öğretmenlerin meslektaşlarına göre bir adım daha ileride oldukları bilinen bir gerçektir. Horng ve diğerlerinin (2005: 353) yaratıcı düşünme ödülü almış öğretmenler ile yaptıkları araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin yaratıcılıklarının; öğretmenlerin kişilikleri, aile geçmişleri, öğrenme süreçleri, yaşam deneyimleri, eğitim inançları, gayret ve motivasyonları tarafından etkilendiği gözlenmiştir. Aynı çalışmada

yaratıcı öğretmenler "orijinal fikirler yaratan, keskin bir gözlem, algılama ve duyarlılığa sahip, yeni fikirler keşfettiklerinde bu becerileri kendi öğretimlerine kolayca uyarlayabilen" kişiler olarak da tanımlanmaktadır.

Bu noktada, eğitim fakültelerinde özellikle "Temel Eğitim" ve "Güzel Sanatlar Eğitimi" alanlarında yaratıcılığın çok boyutlu olarak desteklenmesinin gerekliliği de ortaya çıkmaktadır. Ancak, Gürgen'in de çalışmasında (2006) bahsettiği gibi, "yaratıcı bireylerin yetiştirilmesinin önemi üzerinde bu denli durulmasına karşın uygulamada aynı çabanın gösterilmediği gözlenmektedir".

Belirtilen kapsamda, müzikal yeterliği olduğu düşünülen müzik öğretmen adaylarının besteleme üzerine daha yetenekli ve yaratıcı oldukları düşünülmektedir. Ancak müfredat nedeniyle sınırlı düzeyde müzik eğitimi alan okulöncesi ve sınıf öğretmenleri, bireysel farklılıkları ya da özel girişimleriyle aldıkları bir müzik eğitimi yoksa belirli düzeyde yaratma becerisine sahiplerdir.

Bu çalışma ile genellikle besteleme konusunda çekimser kaldıkları gözlenen okulöncesi ve sınıf öğretmeni adaylarına yönelik deneyimsel özgün bir yaratma süreci yaşatmak ve bunun prensiplerini uygulanabilir kılarak kalıcılık sağlamak amacıyla şarkı yaratmaya yönelik bir örnek sunulmuştur. Bu çalışmanın amacı, sınırlı müziksel yeterliğe sahip öğrencilerin besteleme süreçlerini geliştirmek için öneriler getirmektir.

1.1. Müziksel Yaratma

Bağcı (2015) müziksel yaratmayı, "müzik sanatının malzemeleri olan sesler yoluyla bir bütün oluşturma eylemi" olarak tanımlamaktadır (s.120). Bu tanımda müziksel yaratıcılık besteleme ve doğaçlama kavramları ile karşımıza çıkmaktadır. Besteleme ve doğaçlama, tek sesli olabildiği gibi, özellikle caz müziğinde örneklerine rastladığımız şekliyle çok sesli olarak da yapılabilmektedir. Müziksel bir eser; bestecinin kendini ifadesi, dinleyicide hoş duygular yaratma veya eğitim gibi pek çok farklı amaçlarla yaratılabilmektedir. Besteleme ve doğaçlamanın armoni, kontrpuan ve seslendirme aşamalarındaki profesyonel gerçekleştirilme süreçlerini ve bestecilere has yüksek sanat anlayışını ayırdığımızda, tek sesli yaratımın bebeklikten itibaren çocuklarda doğal olarak var olduğunu görmeye başlarız. Yani müziksel yaratım doğuştan getirdiğimiz bir yeteneğimizdir.

Dowling (1985) bu konuda yaptığı araştırmasında, bebeklerin spontane yani kendiliğinden yarattıkları seslerin, çevresel (yetişkin ve ses kaynağı) uyaranların da etkisiyle zamanla melodik bir yapıya dönüştüklerini gözlemlemiştir. Aynı çalışmada, bebeklerin duydukları konuşma sesleri ve ritmik yapıları şekillendirerek, yaşları ilerledikçe basitten karmaşığa doğru

kullanmaya başladıklarını da belirtmektedir.

Flohr (1984) 2-5 yaşındakilerin keşifsel doğaçlamalarıyla ilgili yürüttüğü araştırmasında; 2 yaşındaki çocukların çoğunlukla motor enerjiyle hareket ettiklerini, 3 yaşındakilerin fikirlerin tekrarlanması yoluyla kalıplar yaratmaya başladıklarını, 5 yaşındaki çocukların ise bir şekillendirme aracı olarak sabit vuruşu kullandıkları ve hem melodik hem de ritmik tekrarları yapısal olarak gerçekleştirdiklerini bulmuştur (aktaran Miyamoto, 2007).

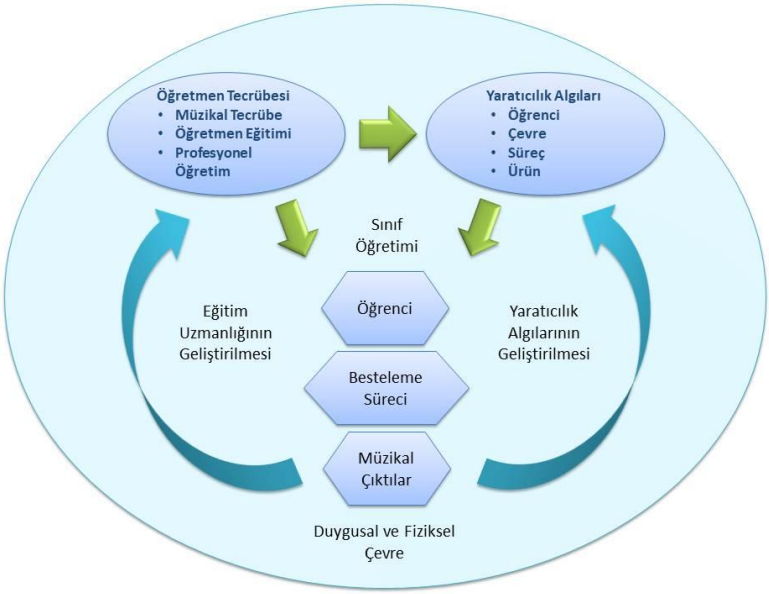
Ancak bu doğal yaratıcı enerji çeşitli faktörlerden etkilenerek sönümlenmeye başlamaktadır. Bunun yansıması olarak da özellikle müzik etkinliklerinde yaratmaya karşı oldukça çekimser davranan öğrencilerle karşılaşırız. Öğretmenlik deneyimi çerçevesinde yürütülen eğitim faaliyetlerinde öğretmen adaylarının müziksel yaratmaya ve bestelemeye yönelik ne yapacaklarını tam bilemedikleri gözlenmektedir.

İngiltere'de yapılan araştırmalarda, okullarda besteleme standartlarının yaratılması (Odam, 2000) ve öğrencilerin besteleme süreçleriyle ilgilenmeleri için öğretmenlerin daha fazla besteleme ve doğaçlama bilgisine sahip olmaları gerektiği konusundaki görüşlerin öğretmenlerde çeşitli endişelere sebep olduğu tespit edilmiştir (Berkley, 2001 aktaran Odena ve Welch, 2009: 30).

Oysaki yaratıcı süreç, kendi içerisinde temel prensipleri bulunan bir kavramdır. Hickey ve Webster (1990) yaratıcı süreci, bir kişinin yaratıcı bir ürün üretme planlamasına yönelik gerçekleşen düşünme eylemi olarak tanımlamaktadır. Webster, yaratıcı düşünme sürecini dört aşamada ele almaktadır. Bunlar; *hazırlık, kuluçka, aydınlatma* ve *doğrulama* basamaklarıdır. İlk olarak 1926'da Graham Wallas tarafından tasarlanan dört adımlı yaratıcı düşünme süreci, Webster modelinin de merkezidir (s.20). Yaratıcı sürecin bu temel dört prensibi aynı zamanda sınıf ortamındaki yaratıcı sistemin süreç basamağını oluşturmaktadır.

Sınıftaki yaratıcılık sistemi, "Öğrenci-Çevre-Süreç-Ürün" çerçevesinde yapılan iş ile diğer unsurlar arasındaki etkileşimleri ve etkileşimlerin zaman içinde öğretmenlerin algılarını nasıl değiştirme potansiyeline sahip olduğunu ana hatlarıyla göstermektedir. Şekil 1'de, Odena ve Welch tarafından oluşturulan "Öğretmenlerin müzik eğitiminde yaratıcılık üzerine düşüncelerinin üretken bir modeli" (Odena ve Welch, 2009: 430) görülmektedir. Bu modelde öğretmenlerin deneyimleri, algıları ve sınıf öğretimi arasındaki etkileşimler yer almaktadır. Bu sistemde öğretmen tecrübesi müzikal çıktıyı etkilediği gibi, müzikal çıktı da öğretmenin gelişmesini etkilemektedir. Ayrıca sınıf öğretimindeki; *öğrenci, besteleme süreci* ve *müzikal çıktıları* etkileyen faktörler olarak görülen *öğretmen* ve *algı* faktörlerinin, aynı zamanda etkilenen de olduğu görülmektedir. Bu döngüden, sınıftaki *yaratıcı sistemin* sürekli birbirini *besleyen, akıcı,*

etkileşimli ve uyumlu bir *organizma* yapısında olduğu sonucuna varılabilir.

Şekil 1: Öğretmenlerin müzik eğitiminde yaratıcılık üzerine düşüncelerinin üretken bir modeli: Öğretmenlerin deneyimleri, algıları ve sınıf öğretimi arasındaki etkileşimler. Kaynak: Odena ve Welch (2009, s. 430).

İlgili literatürde, müziksel yaratma konusunda yapılmış çalışmalar (Odena, 2012; Thorpe, 2008, 2015, 2017; Wiggins, 1989…) olmasına karşın, besteleme süreci üzerine geliştirilmiş çok az model (Ringgenberg, 2003; Yalçınkaya, 2011…) bulunmaktadır. Bunun sebebi olarak bestelemenin daha çok profesyonel ve öznel olarak değerlendirilmesi gösterilebilir.

Alan yazında bestelemenin öznel bir yaratım olduğu gibi, bestenin de öznel olarak değerlendirilebileceğini savunan çalışmalar mevcuttur (Asmus, 1999; Barbot, Besançon, & Lubart, 2011; Burnard, 2007; Hickey, 1999, 2002; Murphy ve Espeland, 2007; Wiggins, 2007…). Ancak bu çalışmaların yanında, bestelemeyi grup etkinliği olarak düzenleyen, ürün olarak bestenin akademik performansın değerlendirmesi bakımından geçerli ve güvenilir göstergelere sahip olduğu ve tarafsızlık içerdiğini de belirten görüşlere de rastlanmaktadır (Thorpe, 2017; Wiggins, 1989).

1.2. Eğitim Aracı Olarak Besteleme

Wiggins (1989), beste yapmanın "müzik dersi içinde en heyecan verici ve ödüllendirici etkinliklerden biri" olabileceğinden bahsederek; "çocukların doğuştan yaratıcı olması ve beste yaparak kendi müzikaliteleriyle gurur duymalarının sağlanması" açısından önemini vurgulamaktadır. Aynı zamanda, besteyi "edinilen bilgilerin sergilenerek değerlendirilmesi bakımından da mükemmel bir ölçme aracı" olarak görmektedir (s.35).

Günümüz eğitim sisteminde, temel eğitim kapsamında yürütülen müzik dersleri, okul öncesi ve sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bu nedenle çocukların yaratıcılıklarının ve besteleme yeteneklerinin geliştirilmesi okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin desteğine bağlıdır. Ancak, bu bölümlerde yer alan müzik derslerinin niteliği tartışma konusudur. Müzik derslerinde, yaratıcılığa yönelik çalışmaların nasıl yapılabileceği, bu konuda yapılan farklı uygulamalar, küçük yaş gruplarında yaratıcı müzik etkinlikleri ve beste yaratmaya yönelik eğitimlerin oldukça sınırlı düzeyde verildiği gözlenmektedir. Bestelemenin notaya bağımlı olan yöntemi düşünüldüğünde, öğretmen adaylarının bu konuda yetersiz kalmaları olağandır. Ayrıca, yarattıkları melodileri notaya alma konusunda çok az deneyim sahibi oldukları da bilinen bir gerçektir. Bunun sebebi olarak okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği müzik derslerinin işleniş tarzı, bu bölümlere "öğrenci alınırken yeteneklerinin ölçülmemesi", müzik atölyeleri ve dersliklerinin bulunmayışı, "araç-gereç ve çalgı bakımından yetersiz ortamlar", "öğretim programının beklentiyi karşılamaması", öğretim elemanlarının pedagojik yetersizlikleri" gibi sorunlardan kaynaklı problemler gösterilmektedir (Küçüköncü, 2000). Priest (2002) notaya alma konusunda önemli noktalara değinmiştir:

Öğrencilerin müzikal fikirlerini notaya alma konusunda çok az deneyimleri olabileceğinden, notalar öğrencilerin kompozisyon yeteneklerini geliştirmede önemli bir engel olabilir. Öğrencilerin notasyonu kullanarak beste yapmaları konusunda ısrar etmeden önce, notasyon olmadan neler yapabileceklerini keşfetmek gerekir. Öğrencilerine geleneksel notasyonu kullanmaları için ısrar eden öğretmen, öğrencilerin sanatçılar, besteciler ve dinleyiciler olarak yaratıcı potansiyellerini geliştirmelerinden çok, muhtemelen müzik notalarını işleme yetenekleriyle daha fazla ilgilenmektedir. Öğrenciler bir kompozisyonu notasyon olmadan tamamladıktan sonra, notaya almaya başlamadan önce, bestenin olgunlaşması için bir fırsat da sağlanmış olur. Ayrıca, öğrenciler yarattıkları bestelerini başkalarının seslendirmesiyle dinlediklerinde, yazdıklarının yorumlanma biçimlerine şaşırabilirler. Bu durum onları notasyonu öğrenmeye ve kullanmaya daha fazla teşvik edebilir. (s. 49)

Belirtilen nedenlerle, besteleme çalışmalarında öğretmenin yaklaşımı çok önemlidir. Bestenin notaya alınması ve prozodi açısından düzenlenmesi öğrenciler açısından kolay değildir. Ayrıca sürekli nota düşünmek öğrencilerin yaratıcılıklarını da sınırlandırabilir. Yapılan bestenin, sınıf içindeki öğrencilerin yeterliklerine göre ya içlerinden birisi/birileri ya da öğretmenle beraber notaya alınması gerekmektedir. Sınıf içinde onlarla beraber notaya alınması durumunda öğrencilerin müziğe bakış açıları da değişebilmektedir. Söyledikleri melodilerin ritmik kalıpları onları şaşırtmakta ve sekiz notanın değişik süre değerleri ve bunlardan oluşan ritim kalıplarıyla nasıl farklı şekillerde verilebildiğini fark etmelerine neden olmaktadır.

Thorpe (2015) tarafından yapılan deneysel çalışmada katılımcılar, beste yapmanın çoğunlukla zor bir etkinlik olduğunu ve bir grup içinde beste yapmanın tek başına beste yapmaktan daha kolay olduğunu belirtmişlerdir. Besteleme çalışmalarında genellikle grupla yaratma ortamı tercih edilmiştir. Aynı çalışma, daha önce beste yapmamış öğrencilerin, arkadaşları tarafından desteklenmesi veya eleştirilmesiyle bu konuda güven kazanmak için grupla bestelemeyi tercih ettiklerini de belirtmektedir (s.250-251).

"Eğitim ortamlarında yaratıcılık genellikle bir bireysel düşünme biçimi olarak sunulmaktadır. Bununla birlikte, insan grupları bir uygulama topluluğu içinde bir şeyler yaratmak için birlikte çalıştıklarında, yaratıcı düşünme de grup genelinde dağılır" (Thorpe, 2017: 309). Böylece bireylerin yaşadıkları üretme ve yaratma kaygısı da işbirliği sayesinde dağılarak bireysel yük hafiflemiş olur.

Bu şekilde belirli bir hedefe yönelik ortak amaçlar doğrultusunda yapılan çalışmaya işbirlikli çalışma, öğrenmeye de işbirliğine dayalı öğrenme denilmektedir. Bu yöntemde bir veya daha fazla gruba ayrılan öğrenciler bir görev kapsamında birbirleriyle etkileşerek birlikte çalışmaktadırlar. İşbirliğine dayalı çalışma ve öğrenme yönteminin en verimli tarafı, farklı öğrenen, farklı yetenekleri olan ve farklı üreten bireylerin, kendi yeterlikleri doğrultusunda grubu etkilemeleri ve katkı sunmalarıdır. Dolayısıyla gruba kendi yeterlikleri düzeyinde katkı sağlayacağını bilen bireylerin özgüven düzeylerinin de yükseleceği, bu nedenle kaygı durumlarının düşeceği ve etkinliğe karşı olumlu tutum sergileyecekleri düşünülmektedir.

Öztürk ve Kalyoncu (2018) da çalışmalarında, işbirlikli öğrenme yönteminin genel kaygıyı azaltmaya yönelik etkisinden dolayı tercih edilmesi gerektiği belirtmişlerdir.

Cornacchio (2008) araştırmasında, işbirlikli öğrenmenin uygulandığı ve yaratıcılık gerektiren besteleme testinde, işbirliği yapan öğrenme grupları lehinde anlamlı bir farklılık görüldüğünü belirtmiştir (aktaran Kocabaş ve Erbil, 2013:187). Burada grupla çalışma ve yaratma sürecinin eğlenceli bir eğitim yöntemi olmasının etkisi yadsınamaz.

Kocabaş ve Erbil (2013), öğretmen adaylarıyla yaptıkları çalışmadan, işbirlikli öğrenme yöntemiyle yapılan dersin, öğrenciler açısından zevkli ve eğlenceli olduğu, birlikte çalışmayı ve öğrenmeyi sağladığı, aynı zamanda öğrenmeden de zevk aldıkları sonucunu elde etmişlerdir.

Thorpe (2015) grup çalışmasının, bazı öğrenciler için yalnızca müzik öğrenerek bestelemeye veya yaratıcı sürece geçerli bir katkı sağlamadığını, aynı zamanda olumlu psikososyal sonuçlar elde edilmesi bakımından grup arkadaşlığı için de katkısı olduğunu belirtmektedir" (250-251).

1.3. Şarkı Besteleme Yöntemi

Araştırma kapsamında oluşturulan şarkı besteleme yöntemi, eğitimcilerin pedagojik bir araç olarak besteleme sürecini sistemleştirip kavramsallaştırmalarına yardımcı olmak ve bu yöntemle yaratma etkinliklerini kolaylaştırmak amacıyla önerilmiştir.

Yalçınkaya (2010, 2012) tarafından geliştirilen "Etüt Yazma Modeli" temel alınarak düzenlenen "Şarkı Besteleme Yöntemi" işbirliğine dayalı öğretim yoluyla sınıf gruplarına uygulandığı takdirde yaratıcı sürece zevkli ve verimli bir kaynak olacağı düşünülmektedir.

Yöntemin düzenlenmiş temel basamakları şunlardır:

- Şarkı besteleme için ihtiyaçların belirlenmesi,
- Bu ihtiyaçların çözümüne yönelik uzak, genel ve özel amaçların saptanması,
- Bu amaçlara yönelik içeriğin seçilmesi ve düzenlenmesi,
- Öğrenme yaşantılarının seçilip düzenlenmesi (Yalçınkaya, 2010, 2012).

Belirlenen basamaklar dikkate alınarak planlaması yapılan besteleme etkinliği sayesinde, sürecin sistemli bir şekilde takip edilebilmesi de sağlanacaktır. Yöntemin her bir basamağı örnek olarak hazırlanmış sınıf etkinliği içinde sunulmuştur.

Şekil 2: Şarkı Besteleme Yöntemi İşlem Basamakları

2. Şarkı Besteleme Etkinliği

Örnek etkinlik, okul öncesi öğretmenliği müzik derslerinde 2018-2019 bahar yarıyılında araştırmacı tarafından Müzik Öğretimi dersinde uygulanmıştır. Ders esnasında öğrencilerin yaratıcılıklarının geliştirilmesi amacıyla sınıfça beste yapılmasına karar verilmiştir. Çalışma kapsamında sınıf üç gruba ayrılmıştır. Grupların oluşması aşamasında kendi istekleri ve yetenekleri dikkate alınmıştır. Besteleme sürecinde aşağıdaki basamaklar izlenmiştir.

2.1. İhtiyaçların Belirlenmesi

Şarkının oluşturulması aşamasında her grup bir şarkı yaratmanın neden gerekli olduğu konusunu tartışmıştır. Yeni oluşturulacak bestenin bireysel, grup ve toplumsal olarak faydaları üzerine fikirler üretmiştir. Tartışma sonucu ortaya çıkan fikirler genel olarak; bireysel açıdan kendilerini geliştireceği, eğlenceli bir etkinlik olacağı, yeni yaratılan ürünün heyecan verici olabileceği, yeni bir şarkıyla çocuk şarkısı literatürüne katkı sağlanabileceği, sözlerinin faydalı bir temayı içermesi halinde çocukların eğitim ve gelişimi için kullanılabilecek bir araç olacağıdır.

Ancak bunun yanında kendilerini bir şarkı besteleyecek düzeyde yeterli görmediklerini, tema oluşturma ve notaya alma aşamalarında yetersiz hissettiklerini ve bu konularda müzik bölümü öğrencileriyle birlikte çalışmak istediklerini de belirtmişlerdir. Bu şekilde, modelde belirtilen "ihtiyaç analizi" aşamasını oluşturmaya başlamışlardır. Bu aşamada;

- Şarkı bestelerken nasıl bir yol izleyecekleri,
- Besteleme sürecinde hangi materyallere ihtiyaç duyacakları,
- Besteleme sürecinde kimlerle işbirliği yapacakları,
- Bestenin seslendirme aşamasında neler yapılabileceği,

belirlenmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda literatür taraması ve görüşmeler yapan sınıf grupları, müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri ile işbirliği konusunda anlaşmıştır.

2.2. Şarkının Amaçlarının Belirlenmesi

Bu aşamada sınıf grupları tarafından şarkının hangi amaçlarla besteleneceği, ana teması ve kimlere hitap edeceği belirlenmiştir. Bunu belirlemek amacıyla gruplar kendi içlerinde beyin fırtınası yoluyla ana konuları tespit etmiştir. Bu aşamada önerilen konular olumlu ve olumsuz özellikleriyle tartışılmıştır. Tartışma sonucunda gruplardan biri teknoloji

kullanımı konulu tema belirlerken, diğer iki grup değerler eğitimi temalı şarkı yaratmayı uygun bulmuşlardır. Öneriler sınıfça tartışılarak; çocukların eğitimi için faydalı olması amacıyla eğitim müziği kapsamında, "Değerler Eğitimi" çerçevesinde, ilkokul düzeyi için şarkı yazılmasına karar verilmiştir. Karagöz'ün (2013), değerler eğitimi üzerine yaptığı çalışmasında da çocuk şarkılarının değerler eğitiminde kullanılmasının etkili olduğu ifade edilerek bu sonuç desteklenmektedir.

2.3. Şarkının İçeriğinin Belirlenmesi

Modelin bu aşamasında şarkının içeriğinin belirlenmesi; sözler ve ezgi olmak üzere iki basamakta ele alınmıştır.

Şarkının söz içeriğinin belirlenmesi

Şarkı sözlerinin hangi kavramları içermesi gerektiğini tespit etmek amacıyla, öncelikle hitap edeceği grup bakımından Türk Milli Eğitiminin genel amaçları incelenerek, ilkokul eğitiminde kazandırılması gereken değerler ve şarkı içeriğinde birbiriyle uyumlu olarak vurgulanacak değerler ve kavramlar araştırılmıştır. Literatür taramasında, konuyla direkt bağlantılı olan üç çalışmaya rastlanmıştır.

Yalçınkaya (2015) tarafından yapılan araştırmada, ilkokul müzik ders kitaplarında yer alan şarkılarda, en çok "sevgi" değerine değinildiği, ancak ilkokul birinci sınıf düzeyinde yoğun olarak işlenen bu kavramın diğer sınıflarda çok az vurgulanarak, vatanseverlik kavramının ön plana çıktığı görülmektedir. Ortaokul müzik ders kitaplarında ise, en çok sevgi değerine yer verildiği tespit edilmiştir (Çakırer, 2014; Yükrük ve Akarsu, 2017). Yapılan değerlendirme sonucunda; dünyada hızla kaybedilen bir değer olan sevgi değerinin şarkıda ön planda tutulmasına; dostluk, kardeşlik, birliktelik ve hoşgörü gibi değerlere de yer verilmesine karar verilmiştir.

Şarkının ezgi içeriğinin belirlenmesi

Şarkının ezgisinin nasıl olması gerektiği konusunda gruplar tarafından yapılan tartışmada bir grup makamsal ezgi, iki grup ise tonal ezgi olması üzerine görüş bildirmiştir. Daha sonra yapılan tartışmalarda çocukların ilgisini çekecek bir eşliğe uygun olabilecek bir ezgi oluşturulmasına karar verilmiştir. Bu noktada ders öğretmeni tarafından fikir verilerek çeşitli müzik stilleri ve çok seslendirme seçenekleri sunulmuştur. Bu çalışma şekli Thorpe'nin (2015), "müzik stili çalışmasının öğretmen tarafından belirlenerek, öğrenci gruplarında tanıdık tarzlarda kısa parçalar oluşturulması yoluyla öğretime dâhil edilmesi" (s.253) durumunu sağlayan çalışmasıyla örtüşmektedir.

Böylece modelde "Hedeflerin Belirlenmesi" basamağında yer alan "Uzak, Genel ve Özel Hedeflerin Belirlenmesi" aşaması tamamlanmış olmaktadır.

2.4. Şarkının İçeriğinin Düzenlenmesi

Modelin bu aşamasında şarkının içeriğinin düzenlenmesi yer almaktadır. Şarkıda ilk olarak sözler yazılmıştır. Sözlerin yazılması aşamasına bütün sınıf fikirlerle katılmıştır. Bir kişinin söylediği cümle başkası tarafından değiştirilmiş, eklemeler yapılmış ya da düzenlenmiştir. Sözlerin oluşturulması safhasında; sınıfın uygun uyakları bulmaya çalıştığı, hece ölçüsü yarattıkları, konu bütünlüğüne dikkat ettikleri, değerleri olabildiğince yaratıcı cümlelerle vermeye çalıştıkları, bunları yaparken yazdıklarının çocuklar tarafından rahat söylenmesi için birbirlerini sürekli uyardıkları araştırmacı tarafından gözlenmiştir. Sınıf öncelikle üç grubun birer kıta yazmasına karar vermiş, ancak daha fazla çocuğa hitap edebilmesi ve rahat öğrenilmesi bakımından iki söz bir nakarat olması gerektiği konusunda görüş birliğine varmıştır.

Şarkı sözlerinin yazılması sınıf ortamında ve tahtaya yazılarak gerçekleşmiştir. Yazılan her söz sınıfın onayına sunulmuştur. Sözler yazılırken, öğrencilerin kelimelerin ritmik yapılarına ve vurgularına dikkat etmeleri dikkat çekici bir noktadır. Zira müzik dersinde elde ettikleri ilk kazanımlardan olan ritimlerin seslendirilmesi davranışının ve prozodi çalışmalarının burada hedefe ulaştığı gözlenmiştir. Ritim, şarkının oluşturulması için önemli bir öğedir. Ritim, şarkının başlangıcı ve sağlam bir yapıya sahip olması bakımından kolaylık sağlamaktadır. Oluşturulan şarkı sözleri, şarkının ritmik yapısı için bize çok önemli ipuçları vermektedir. Sınıfça oluşturulan şarkının sözleri şöyledir:

SEVGİYLE

Sevgi her dilde aynıdır, paylaştıkça büyür,

Herkes herkesten farklıdır, dostluklar böyle yürür.

Haydi, birlik olalım, tutuşalım el ele,

Güvercin uçuralım, barışa güzelliğe.

Sen dans et şarkı söyle hep, Dünya dönsün sevgiyle.

Sen dans et şarkı söyle hep, Dünya dönsün sevgiyle.

Gülmek her yüzde aynıdır, renk katar dünyamıza,

Renkler her yerde farklıdır, sarıl sen de dostluğa.

Haydi, birlik olalım, tutuşalım el ele,

Güvercin uçuralım, barışa güzelliğe.

Sen dans et şarkı söyle hep, Dünya dönsün sevgiyle.

Sen dans et şarkı söyle hep, Dünya dönsün sevgiyle.

Şarkının sözlerinin yazılarak sınıfça düzenlenmesinin ardından melodinin oluşturulması aşamasına geçilmiştir. Bu aşama oldukça renkli fikirlere sahne olmuştur. Öncelikle şarkının sözleri ritmik olarak sınıf tarafından seslendirilmiştir. Bu ritmik okuma aşamasında gruplardan birinin üyeleri sözleri makamsal olarak, bir başkası da rap tarzında seslendirmiş ve bu şekilde bir doğaçlama ortamı oluşmuştur. Ardından sınıftaki bir öğrenci tarafından şarkının ilk melodisi önerilmiştir. Bu melodi sınıfça benimsenmiş ve devamında ne olması gerektiği tartışılmıştır. Bir öğrenci melodinin devamını getirmiştir. Öğretmen tarafından öğrencilerin oluşturduğu melodi tahtaya notalarıyla yazılmıştır. Oluşturulan gruplardan biri Bu melodiyi seslendirerek nakarat kısmını grupça yazmayı teklif etmiştir. Bu aşamada öğrenciler belirlenen üç grupla kendi nakarat bölümüne ezgi oluşturmaya çalışmıştır. Oluşturulan ezgiler içerisinde ilkokul çocukları için zorlayıcı ses aralıklarında olanlar elenmiştir.

Mohr (2004) ve Egüz (1999) çalışmalarında, ilköğretim dönemindeki çocuklara yönelik şarkılar belirlenirken şarkıların çocuk ses alanına uygun olmasına dikkat edilmesi gerektiğini şöyle vurgulamışlardır:

Alman müzik pedagogu Mohr (2004) çocuk seslerinin Fa1-Fa2 aralığında şarkı söyleyebileceğini ancak küçük yaşlardaki çocukların Fa2' ye ulaşamayabileceğini; buna karşılık bu yaş grubuna Fa1'den daha pes tonların (Do1-Fa1) sunulabileceğini ancak daha da pes tonların kullanılmaması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca bu sınırlamaların bütün ilkokul devresi için geçerli olduğunu ancak 8-9 yaşta bir kaç yarım sesin (Do1'in altı) şarkının yapısına göre kullanılabileceğini, ilerleyen yaşlarda ise daha tiz seslerin kullanılabileceğini belirtmiştir.

Egüz (1999) ise ilkokul evresindeki çocukların ses sınırlarını betimlerken ilk yıllarda Re1-La1, daha sonraki yıllarda Mi1-Si1 ve Re1-Si1 sonra Re1-Do2 ilkokulun sonlarına doğru ise Re1-Re2, Do1-Re2 aralıklarının kullanılabileceğini ifade etmiştir.

(aktaran Mutlu Yıldız ve Karakelle, 2017: 498)

Belirtilen prensiplerle hareket eden sınıf, şarkının şu an kullanılan melodisinin konturlarını, ilkokulun sonlarını okuyan çocukları hedef alarak,

Do#1-Re2 ses alanında oluşturmuştur. Şarkının melodisinin ikinci sözlere uyarlanması ve sınıfça tekrarlanmasıyla besteleme süreci sona ermiştir. Bu aşamadan sonra bestelerini müzik öğretmenliği öğrencileriyle paylaşıp fikirlerini almışlardır. Müzik öğretmenliği öğrencileri oluşturulan şarkıyı çok beğenerek düzenlemesini ve seslendirme kaydını yaparak destek vermişlerdir. Bu şekilde iki bölüm arasında iletişim kurulmuş ve arkadaşlıklar gelişmiştir. Thorpe'nin (2008, 2015, 2017) çalışmalarında da işbirliği yönteminin arkadaşlıkları geliştirdiğine dair gözlemler ve sonuçlar mevcuttur.

2.5. Şarkının Denenme ve Değerlendirme Süreci

Oluşturulan şarkı, sınıf grubundan bazı öğrenciler tarafından 23 Nisan etkinlikleri kapsamında çocuklara öğretilmiştir. Çocukların şarkıyı çok sevdiklerini ve kolaylıkla öğrendiklerini sınıfla paylaşmalarının ardından, üretimlerini sosyal medyaya açmanın bir yolu araştırılmıştır. Öğrenciler, şarkıya ait bir video çekme fikrini öne sürerek videonun çalışmasını başlatmışlardır. Aralarında görev dağılımı yapan üç gruptan birisi gerekli aksesuarları hazırlamış, bir grup genel organizasyonu yapmış, diğer grup da video çekiminde aktif olarak görev almıştır. Üniversiteden gerekli izinlerin alınmasının ardından şarkıya ait video çekilerek sunulmuştur.

Aytemur (2019) tarafından yayımlanan "Sevgiyle" adlı videoya

https://www.youtube.com/watch?v=HLFyGrDZ4t8 adresinden ulaşılabilir.

3. Sonuç ve Tartışma

Araştırmada yapılan gözlemlerden elde edilen bulgulara dayanarak, derslerde yapılan şarkı besteleme etkinliğinin öğrenciler açısından oldukça eğlenceli olduğu görülmüştür. Sistemli bir şekilde uygulanan besteleme aşamaları sayesinde etkinliğin başka yönlere dağılması önlenmiş, şarkı belli bir amacı ve hedef kitlesi olan bir tasarıya dönüşmüştür. Öğrenciler yaratma sürecinden aldıkları keyfi okulun dışına taşıyarak başkalarının da yararlanmasını sağlamıştır. Etkinlik süresince gruplar arasında ufak rekabetler yaşanmış ve bu rekabetler motivasyonu artırmıştır. Grup içi ve gruplar arası işbirliğinin başka bölümlere taşınmasıyla yeni bakış açıları ve yeni dostluklar edinen öğrenciler, hayatlarında müziğe daha fazla zaman ayırmaya başlamışlardır. Bu süreç sonrasında yeni çalgı öğrenenler ve ufak beste çalışmaları yapanlar olmuştur.

Yapılan çalışma ile elde edilen tecrübeler neticesinde, bu tarz yaratıcı etkinliklere mutlaka yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Besteleme çalışmalarının çok daha basitleştirilmiş düzeyi okulöncesi dönemden itibaren uygulamaya alınabilir. Yapılan deneysel etkinlikler ile öğrencilerde var olan

yaratıcı potansiyelin ortaya çıkması sağlanabilir.

Etkinlik sonunda bir ürün elde edilmesi nedeniyle öğrenciler haklı bir gurur yaşamakta, bu da onların bestelemeye ve dolaylı olarak müzik derslerine ve kendilerine karşı daha özgüvenli olmalarını sağlamaktadır. Özgüven problemi yaşayan gençlerin grup etkinlikleriyle bu yaratma sürecine katılmaları, bu sorunun zamanla üstesinden gelmelerine yardımcı olabilir. Bu açından sorun yaşayan bireylerin grup içinde sessiz kalmalarına izin verilmemeli, mutlaka ortama dâhil edilmelidir. Özellikle özel gereksinimli bireylerin bu yolla iletişimlerinin artırılması çok fayda sağlayacaktır.

Britanya Yaratıcı ve Kültürel Eğitim Ulusal Danışma Kurulu (SEED, 2006), öğrencilerin serbest zamanlarda, düşüncelerle hareket etmelerini, olanakları varsaymalarını ve ortaya çıkan fikirlerin eleştirel değerlendirmelerini yapmalarının teşvik edilmesi; aynı zamanda hayal gücü, özgünlük, merak, sorgulama, seçim sunma ve yaratıcılığı sağlayıcı kişisel özelliklerin desteklenmesi üzerine görüşler bildirmiştir (Özmusul, 2012).

Ringgenberg (2003) şarkı bestelerken dikkat edilmesi gerekenleri şöyle sıralamıştır:

- Yaratılan şarkının konusunun ilgi çekici olmasına,
- Hitap edilen çocukların yaş seviyesine ve gelişimsel özelliklerine uygun bir dil kullanılmasına,
- Şarkı sözlerinin çok uzun olmamasına, rahat öğrenilebilir olmasına,
- Yaş grubuna uygun aralıktaki notalardan oluşmasına,
- Kısa, basit ve tekrarlayan melodiler ve ritimler kullanılmasına,
- Birbirine yakın notalardan oluşmasına,
- Şarkının çocukların kolay söyleyeceği bir tonda olmasına,
- Varsa eşlik eden aletlerin şarkının üstünde belirtilmesine, yoksa sadece seslendirilmesine dikkat edilmelidir.

Şekil 3: Sınıfça bestelenen şarkının notaları

4. Kaynakça

Amirova, A., Iskakovna, J., Zakaryanovna, T., Nurmakhanovna, Z., & Elmira, U. (2020). Creative and research competence as a factor of professional training of future teachers: perspective of learning technology. *World Journal on Educational Technology: Current Issues*, *12*(4), 278 - 289. https://doi.org/10.18844/wjet.v12i4.5181

Aslan, A. E., Aktan, E., ve Kamaraj, I. (1997). Anaokulu eğitiminin yaratıcılık ve yaratıcı problem çözme becerisi üzerindeki etkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9, 37-48.

Asmus, E. P. (1999). Music assessment concepts: a discussion of assessment concepts and models for student assessment introduces this special focus issue. *Music educators journal*, *86*(2), 19-24.

Aytemur, B. (2019, 08 Ağustos). SEVGİYLE- Çocuk Şarkısı [Video]. Erişim adresi: https://www.youtube.com/watch?v=HLFyGrDZ4t8

Bağcı, H. (2015). Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitiminde uygulanabilecek yaratıcı etkinlikler. *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, *3*(2), 115-127. doi: 10.7816/sed-03-02-07

Barbot, B., Besançon, M., & I Lubart, T. (2011). Assessing creativity in the classroom. *The Open Education Journal*, *4*(1).

Burnard, P. (2007). Reframing creativity and technology: promoting pedagogic change in music education. *Journal of Music, Technology & Education, 1*(1), 37-55.doi: https://doi.org/10.1386/jmte.1.1.37_1

Çakırer, H. S. (2014). Comparison of values in 5th, 6th, 7th and 8th grade primary education music class students' workbooks according to Rokeach's and Akbas's value classifications. *Educational Research and Reviews, 9*(19), 792-798. Erişim adresi: http://academic journals. org/journal/ERR

Çakmak, Ö. (2008). Eğitimin ekonomiye ve kalkınmaya etkisi. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi,* (11), 33-41.

Çetingöz, D. (2002). *Okulöncesi eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerilerinin gelişiminin incelenmesi*, (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: https://acikerisim. deu.edu. tr/ xmlui/handle/20.500.12397/11942

Dowling, W. J. (1984). Development of musical schemata in children's spontaneous singing. In *Advances in Psychology* (Vol. 19, pp. 145-163). North-Holland. doi: https://doi.org/10.1016/S0166-4115 (08) 62350-X

Gök, B., ve Erdoğan, T. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, *44*(2). Erişim adresi: http://web.a.ebscohost.com/

Gültekin, M. (2020). Değişen toplumda eğitim ve öğretmen nitelikleri. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, *10*(1), 654-700. Erişim adresi: https://doi.org/ 10.18039/ ajesi.682130

Gürgen, E. T. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *7*(12), 81-93. Erişim adresi: https://www.pegem.net/akademi/3-8306-Muzik-Egitiminde-Yaraticiligi-Gelistiren-Yontem-ve-Yaklasimlar.aspx

Hickey, M. (1999). Assessment Rubrics for Music Composition: Rubrics make evaluations concrete and objective, while providing students with detailed feedback and the skills to become sensitive music critics. *Music educators journal*, *85*(4), 26-52. Erişim adresi: https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.2307/3399530

Hickey, M. (2002). Creativity research in music, visual art, theatre and dance. *The new handbook of research on music teaching and learning*, 398-415.

Hickey, M., ve Webster, P. (1990). Creative Thinking in Music. *Music Educators Journal*, *88*, 19 - 23. Erişim adresi: https://journals. sagepub.com/doi/pdf/10.2307/3399772

Horng, JS, Hong, JC, ChanLin, LJ, Chang, SH., ve Chu, HC (2005). Yaratıcı öğretmenler ve yaratıcı öğretim stratejileri. *International Journal of Consumer Studies*, *29* (4), 352-358. https://doi.org/10.1111/j.1470-6431.2005.00445.x

Karagöz, B. (2013). *İlköğretim Öğrencilerine Değerlerin Okul Şarkıları Yoluyla Kazandırılması*, (Doktora Tezi). http://hdl.handle.net /11616/4060 veri tabanından erişildi.

Kocabaş, A., ve Erbil, D. G. (2013). Müzik öğretimi dersinde işbirlikli öğrenme yönteminin kullanılması ve yaratıcılık üzerine öğretmen adaylarının görüşleri, *International Symposium on Changes and New Trends in Education*, 2-24 November 2013, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Konya.1.cilt. (s.186-201).

Küçüköncü, Y. (2000). Sınıf öğretmenliğinde müzik eğitimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *7*(7), 8-12.

Küpana, M. N. (2013). Müzikal yaratıcılığı geliştiren yaklaşımlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Cilt, 2*, 26-34. Erişim adresi: http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/03._m._nevra_kupana. pdf

Miyamoto, K. A. (2007). Musical characteristics of preschool-age students: A review of literature. *Update: Applications of research in music education*, *26*(1), 26-40.

Murphy, R., & Espeland, M. (2007). Prelude: Making connections in assessment and evaluation in Arts education. In *International handbook of research in arts education* (pp. 337-340). Springer, Dordrecht.

Mutlu Yıldız, Y., ve Karakelle, S. (2017). İlköğretim dönemindeki çocukların müziksel gelişim özellikleri ve müzik eğitimi. *Journal Of International Social Research*, *10*(48).

Odena, O., & Welch, G. (2009). A generative model of teachers' thinking on musical creativity. *Psychology of Music*, *37*(4), 416–442. https://doi.org/10.1177/0305735608100374

Odena, O. (Ed.). (2012). *Musical creativity: Insights from music education research*. Ashgate Publishing, Ltd.. https://ebook central. proquest.com/lib/canakkale (823580)

Özmusul, M. (2012). Öğretmen eğitiminde yaratıcılık ve inovasyon. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *20*(3), 731-746.

Priest, T. (2002). Creative thinking in instrumental classes. *Music Educators Journal*, *88*(4), 47-58.

Ringgenberg, S. (2003). Music as a Teaching Tool: Creating Story Songs. *YC Young Children, 58*(5), 76-79. Retrieved November 22, 2020. Erişim adresi: http://www.jstor.org/stable/42728992

Senemoğlu, N. (1996). *Yaratıcılık ve öğretmen nitelikleri*. Yaratıcılık ve Eğitim Paneli. Ankara: Kara Harp Okulu, [Online]. Erişim adresi: http://yunus.hacettepe.edu.tr/~n.senem/makaleler/yaratici.htm

Thorpe, V. E. (2008). *We made this song. The group song writing processes of three adolescent rock bands*. (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: https://researcharchive.vuw.ac.nz/xmlui/handle/10063/272

Thorpe, V. E. (2015). *Assessing complexity: group composing and New Zealand's national certificates of educational achievement*. (Doktora tezi). Erişim adresi: http://researcharchive. vuw.ac.nz /handle/ 10063/4580

Thorpe, V. (2017). Assessing complexity. Group composing for a secondary school qualification. *British Journal of Music Education*, *34*(3), 305-320. doi: https://doi.org/ 10.1017/ s0265051 717000092

Öztürk, G., ve Kalyoncu, N. (2018). Müziksel işitme eğitiminde kullanılan işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci kaygı ve başarısına etkisi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi, 9 (4)*, 356-375.

Wiggins, J. H. (1989). Composition as a Teaching Tool. *Music Educators Journal*, *75*(8), 35–38. https://doi.org/10.2307/3400295

Wiggins J. (2007). Compositional process in music. In: Bresler l. (eds) International handbook of research in arts education. Springer International Handbook of Research in Arts Education, vol 16. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-1-4020-3052-9_29

Yalçınkaya, B. (2010). Flüt eğitiminde geleneksel Türk müziği eserlerinin seslendirilmesine yönelik oluşturulan "etüt yazma modeli" ve bu modelle bestelenen etütlerin öğrenci başarısı üzerine etkileri. (Doktora Tezi). Erişim adresi: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ veri tabanından erişildi (Tez No. 290517)

Yalçınkaya, B. (2012). "Çalgı Eğitiminde Etüt Yazma Modeli". *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7(1), 21-34.

Yalçınkaya, B. (2015). Content analysis of songs in elementary music textbooks in accordance with values education in Turkey. *Educational Research and Reviews*, *10*(8), 1070-1079. doi: https://doi.org/ 10. 5897/ERR2015.2160

Yazıcı, T., ve Topalak, Ş. İ. (2013). Topalak, Ş. İ. Yaratıcı düşünme becerisinin müzik öğretiminde kullanılırlığı ile ilgili öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2*(4), 195-205.

Yılmaz, H., ve Güven, Y. (2019). Yaratıcılık ve hoşgörü: Okul öncesi öğretmen adayları üzerine bir araştırma. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, *3*(2), 258-277. doi: http://dx.doi.org/10.24130/eccd-jecs. 1967201932165

Yükrük, S., ve Akarsu, S. (2017). Ortaokul (5-8) müzik ders kitaplarında yer alan şarkıların değerler bakımından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *25*(3), 1171-1186.

İLGİLİ MAKAMA

"***Gece Kitaplığı Yayınevi***", Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı (ÜAK)'nın Kasım 2019 Dönemi Doçentlik Başvuru Şartları'nda belirtilmiş tanıma göre "Tanınmış Uluslararası Yayınevi" statüsündedir. ÜAK söz konusu tanımı; "Uluslararası Yayınevi: En az dört yıl ulusalararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten, yayımladığı kitaplar Yükseköğretim Kurulunca tanınan sıralama kuruluşlarınca belirlenen dünyada ilk 500'e giren üniversite kütüphanelerinde kataloglanan ve aynı alanda yabancı dilde farklı yazarlara ait en az 20 kitap yayımlamış yayınevidir" şeklinde ifade etmiştir (http://www.uak.gov.tr/?q=node/85#2018N). Aynı zamanda akademisyen yazarlarımızca yayınevimize sıklıkla başvurulduğu üzere, "Akademik Teşvik Ödeneği" yönetmeliğinde belirtilen tanıma göre beş (5) yıl şartını sağlıyor olup, kurulduğu 2008 yılından itibaren uluslararası düzeyde, düzenli basım ve 20' den fazla ülkede dağıtım faaliyetlerini yürütmektedir.

Yayınevimiz Ocak / 2020 tarihi itibariyle "**2405 yerli**" ve "**482 yabancı**" yazar tarafından kaleme alınmış 2887 adet kitap yayımlamıştır. Yayınevimiz tarafından yayımlanan kitaplar ***Princeton University, Columbia University, Harvard University, Oxford University, Yale University, Halle Wittenberg University, Toronto University, Royal Danish Library, Biblioteque Nationale de France, British Library, Standford University, California University, Duke University, Chicago University ve Library of Congress-U.S.A.*** gibi dünyanın önde gelen üniversite ve kamu kütüphanelerinin kataloglarında yer almaktadır.

Ek Liste 1' de yayınevimizce yayımlanan ve ülkemiz dışında bilinen / tanınmış çeşitli üniversite kütüphanelerinin kataloglarında yer alan kitaplarımız sıralanmıştır. **Ek Liste 2**' de yayınevimiz tarafından T.C. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca belirlenmiş doçentlik temel alanlarına göre yayımlanmış bazı kitap listelerimiz yer almaktadır. **Ek Liste 3**'te ise "Yayınevi Akademik Editör Havuzu" listemiz tarafınıza sunulmuştur.

Eda ALTUNEL
Genel Yayın Yönetmeni

GECE KİTAPLIĞI
Yaşar HIZ
Fevzi Çakmak 1 Sok. No:22/A
Tel:0312 384 80 40 Kızılay/ANKARA
Mithatpaşa V.D. 491 295 31026

,

Fevzi Çakmak 1 Sok. No: 22/A 06420, Kızılay / Çankaya, Ankara, TÜRKİYE. +90 541 765 47 07

Web: www.gecekitapligi.com

e-posta: *gecekitapligiakademi@gmail.com*

YAYINEVİ SÖZLEŞMESİ

"New Developments in Education and Social Sciences" adlı kitapta yayımlanmak üzere kabul edilen;

“Müzik Dersine Yönelik Bir Besteleme Yöntemi”

başlıklı çalışmanın, aşağıda imzaları bulunan yazar/yazarları tarafından özgün olduğunu, herhangi bir başka dergi, kitap vb. gibi yayın organına yayımlanmak üzere gönderilmediğini, daha önce yayımlanmadığını; eğer, tümü ya da bir bölümü yayımlandı ise yukarıda adı geçen kitapta yayımlanabilmesi için gerekli her türlü iznin alındığını, bu orijinal Telif Hakkı Devir Formu ile birlikte Gece Kitaplığı Yayınevi’ne gönderildiğini beyan ve garanti ederiz.

Yayınevi ve Editörler yayımlanacak olan kitapta yer alan bölümlerde varılan sonuçlar veya fikirlerin sorumluluğunu taşımamaktadır. Yayınevi ve Editörlerin, bu yayında ileri sürülen bilgi, alet, ürün ya da işlevlerin doğruluğu, bütünlüğü, uygunluğu ve kullanırlılığı konusunda bir yüklenimi ve iddiası bulunmamaktadır. Bu sebeple herhangi bir nedenle sorumlu tutulamazlar.

Bu vesileyle yukarıda başlığı belirtilmiş olan çalışmanın, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası’nın 22. maddesi gereğince çoğaltma, 23. maddesi gereğince yayma ve 25. maddesi gereğince her türlü taşıyıcı materyal üzerinde veya elektronik ortamda kamuya iletim haklarını “Gece Kitaplığı Yayınevi”ne karşılıksız, koşulsuz ve süresiz olarak devredilmiş olup, çalışma ile ilgili devrettiğim/devrettiğimiz hakları dilediği zaman, mekan ve koşullarda kullanmaya “Gece Kitaplığı Yayınevi” yetkili kılınmıştır. Bununla birlikte yazar/yazarların aşağıdaki hakları saklıdır.

1. Telif hakkı dışında kalan patent vb. bütün tescil edilmiş haklar,
2. Yazar/yazarların gelecekteki kitaplar ve dersler gibi çalışmalarında; çalışmanın tümü ya da bir bölümünü ücret ödemeksizin kullanma hakkı,
3. Çalışmayı ücret karşılığı satmamak koşulu ile kendi amaçları için çoğaltma hakkı.

Not: *Yukarıdaki bütün durumlarda çalışmanın “Gece Kitaplığı Yayınevi” tarafından yukarıda belirtilen isimli kitapta yayımlandığına dair tam olarak referans verilmelidir.*

Yazar(lar):
Adı Soyadı: Doç. Dr. Begüm AYTEMUR

Tarih: 07.12.2020
İmza:

Yayın Evi
GECE KİTAPLIĞI

ABD Ofis: 387 Park Avenue South, 5th Floor, New York, 10016, USA.
Türkiye Ofis: Meşrutiyet Mah. Atatürk Bulvarı, Bulvar Palas Çarşı İş Merkezi, C Blok No: 141/127, 06420, Çankaya, Ankara, Türkiye.
Türkiye Telefon: +90 312 384 80 40; +1 347 355 10 70
Web: www.gecekitapligi.com; www.gecekitap.com; www.ecsac.net
e-posta: geceakademi@gmail.com